

2019-10-04 Nr. 20-4082
(4.45 K)

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Biudžetinė įstaiga, Topolių al. 12, LT35169 Panevėžys, tel./faksas (8 45) 58 27 81, el. paštas: biblioteka@elekta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190431250

Panevėžio miesto merui
Ryčiui Mykolui Račkauskui

2019-10-03 Nr. S-53

DĖL E. MEZGINAITĖS VARDŲ SUTEIKIMO PANEVĖŽIO M. SAVIVALDYBĖS VIEŠAJAI BIBLIOTEKAI

Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka mini savo veiklos 30-metį. Ta proga prašome suteikti bibliotekai Elenos Mezginaitės vardą.

2019 m. Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka atliko nuomonių apklausą. 47 proc. dalyvavusių apklausoje pasisakė už poetės E. Mezginaitės vardo suteikimą miesto viešajai bibliotekai. Kadangi biblioteka, lyginant su kitomis šalies bibliotekomis, yra jauna, todėl su bendruomenės palaikymu, pasirinkome mūsų amžininkės, iškiliausios Panevėžio krašto poetės, didžiąją savo gyvenimo bei kūrybinės veiklos dalį praleidusios Panevėžyje, Elenos Mezginaitės vardą.

Visa Lietuva ją pirmiausia turbūt prisimena, kaip dainų tekstų autorę, tačiau svarbiausia jos palikimo dalis – keturios poezijos knygos: „Vasarų vieškeliais“ (1975), „Skardis“ (1982), „Provencijos tango“ (1989), „Šaltas ginklas“ (1999), už pastarąją pelnyta J. Lindės-Dobilo premija. Parašė keletą pjesių Lėlių vežimo teatrui, gausus publicistikos palikimas.

Nuo 1983 m. ji buvo Lietuvos rašytojų sąjungos narė. Be jau minėtos premijos E. Mezginaitė buvo apdovanota Lietuvos nepriklausomybės medaliu (2000), Salomėjos Nėries vardo literatūrine premija (1990), 2001 m. įvertinta kaip labiausiai nusipelnusi panevėžietė kultūros srityje.

Poetės visuomeninė veikla glaudžiai siejosi su Panevėžio krašto kultūriniu gyvenimu: ji daugelį metų vadovavo Panevėžio literatūrai būreliui, organizavo ne vieną literatūrinį renginį, ypač daugeliui įsiminusį Aukštaitijos rajonų literatūrinį konkursą „Lino žiedas“, globojo jaunuosius kūrėjus, ne vienam padėjo išleisti pirmąją knygą.

E. Mezginaitės poezija literatūros tyrinėtojų (V. Kubiliaus, V. Daujotytės, V. Kukulo) vertinama kaip labai autentiška, grįsta aštriais likimo akmenimis, jos kalbėjimas su skaitytoju be jokios egzaltacijos, o toje jos negarsioje šnekoje už paprastų žodžių dažnai slypi didelis, sudėtingas, neretai skaudus pasaulis.

Panevėžio m. savivaldybės viešosios bibliotekos kolektyvas tikisi esąs vertas vadintis šios iškilios kraštietės vardu.

Prašome nukreipti mūsų prašymą Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo Panevėžio mieste komisijai.

PRIDEDAMA:

1. E. Mezginaitės biografija, 2 lapai;
2. Apklausos „Dėl vardo suteikimo bibliotekai“ apibendrinimas, 1 lapas;
3. E. Mezginaitės dukters Mėtos Kvetkienės sutikimas, 1 lapas.

Direktoriaus pavaduotoja,
pavadojanti direktorę

Leokadija Vaitiekaitienė

ELENA MEZGINAITĖ
(1941-2005)

Elena Mezginaitė gimė 1941 m. spalio 31 d. Rokiškio rajone, Petriškių kaime. Mokėsi Rokiškio vidurinėje mokykloje, studijavo žurnalistiką Vilniaus valstybiniame universitete. Dirbo Rokiškio rajono Laibgalių kaimo bibliotekoje, Rokiškio ir Kupiškio rajonų laikraščių redakcijose, nuo 1965 m. – Panevėžio laikraščių redakcijoje: „Tėvynė“, „Panevėžio tiesa“, „Panevėžio rytas“, „Panevėžio balsas“. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio (LPS) Seimo narė, LPS Steigiamojo suvažiavimo delegatė.

Eilėraščius pradėjo rašyti besimokydama vidurinėje mokykloje. Pirmuosius eilėraščius spausdino Rokiškio rajono laikraštis. 1966 m. pluoštą eilėraščių išspausdino žurnalas „Jaunimo gretos“. Lietuvos rašytojų sąjungos narė nuo 1983 m. Kūrėja daugelį metų vadovavo Panevėžio literatų būreliui, organizavo ne vieną literatūrinį renginį, Aukštaitijos rajonų literatūrinį konkursą „Lino žiedas“.

1990 m. Elena Mezginaitė tapo Poezijos pavasario laureate.

Išleido eilėraščių rinkinius: „Vasarų vieškeliais“ (1975), „Skardis“ (1982), „Provincijos tango“ (1989), „Šaltas ginklas“ (1999).

Po mirties išleista kūrybos rinktinė „Mano senas drauge“ (2006), kurią sudarė V. Kukulas ir J. Strielkūnas. 2014 m. išleistas antrasis rinktinės leidimas, papildytas V. Daujotytės („Talentinga provincijos šokėja, muškietininkė“) ir V. Kukulo („Elenos Mezginaitės fenomenas“) straipsniais bei draugų atsiminimais.

E. Mezginaitė sudarė eilėraščių rinkinius: Jono Šapokos „Pasidabruotas Joninių dangus“ (1994), Janinos Pipirienės „Kiškio slidės“ (1996), Zitos Lukošūtės „Autoportretas su vėjo pamušalu“ (1996), Zenono Kavaliausko „Dobilų žarijos“ (2001), Broniaus Kondrato „Tamsoje balta gėlė“ (2001).

Parengė informacinius leidinius: „Panevėžio rajonas“ (1980), „Panevėžys ir Panevėžio rajonas“ (2001), „Panevėžio lėlių vežimo teatras“ (2005, pakartotas leidimas 2011).

Parašė pjeses Panevėžio lėlių vežimo teatrui: „Trys paršiukai“, „Žalčio pati“, „Sidabrinis mėnulio šuo“, „Bus Kalėdos ar nebus“, „Betliejaus žvaigždė“, „Du piratai – akys trys“, „Suko bruko – nesusuko“, „Čenas Pingas ir kirvelis“, „Mėnulio princas“, „Skiltuvas“.

Pagal E. Mezginaitės eilėraščius buvo kuriamos dainos. Daugumai jų muziką parašė kompozitorius Alvydas Jegelevičius, Laimis Vilkončius, Igoris Berinas: „Baltas lino gyvenimas“, „Dešimt žingsnių“, „Eina vaikai“, „Kur lyguma lig debesų“, „Kol nevēlu, kol tu šalia“, „Maži miesteliai“, „Ne mano vestuvės“, „Tu – mano balsas“, „Vakarų giedrumoj“, „Vėlų rudenį“ ir kt., išpopuliarino žinomi atlikėjai Vladas Bagdonas ir Kristina Kazlauskaitė („Baltas lino gyvenimas“), Žilvinas Žvagulis („Dešimt žingsnių“), Kastytis Kerbedis („Melodija“), Alvydas Jegelevičius („Ne mano

vestuvės“), Stasys Povilaitis („Vakarų giedruma“), Vytautas Domeika ir Sun City Blat („Mano senas drauge“), Keistuolių teatras („Su Žmonėm“) ir kiti.

Apdovanojimai:

1990 m. Salomėjos Nėries vardo literatūrinė premija.

1999 m. Julijono Lindės-Dobilo premija už poezijos rinktinę „Šaltas ginklas“.

2000 m. Lietuvos nepriklausomybės medalis.

2001 m. Labiausiai nusipelnusių panevėžietė kultūros srityje.

Poetė mirė 2005 m. vasario 9 d. po nelaimingo atsitikimo Vilniuje, palaidota Panevėžyje.

2006 m. Panevėžio apskrities viršininko administracija įsteigė Elenos Mezginaitės premiją respublikinio literatūrinio festivalio „Panevėžio literatūrinė žiema“ laureatams. Jais tapo: Valdas Kukulas (2006), Alis Balbierius (2007), Aušra Kaziliūnaitė (2008), Agnė Žagrakalytė (2009), Giedra Radvilavičiūtė (2010) Gintaras Patackas (2012 m.), Giedrė Kazlauskaitė (2014 m.), Erika Drungytė (2016 m.).

Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos
direktorei Loretai Breskienei

Mėtos Kvetkienės, poetės Elenos Mezginaitės dukros

**SUTIKIMAS
DĖL ELENOS MEZGINAITĖS VARDŲ SUTEIKIMO**

2019 m. rugpjūčio 19 d.

Sutinku ir pritariu pavadinti Panevėžio miesto savivaldybės viešąją biblioteką, šiemet švenčiančią savo trisdešimtmetį, mano mamos, Panevėžio krašto poetės Elenos Mezginaitės vardu.

Pagarbiai,

Mėta Kvetkienė

